

White paper radioportals

Reactie van Nederlandse radioportals
op de nieuwe tarieven van Buma/Stemra

versie 2
11 januari 2011

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Over Buma/Stemra.....	4
Nieuwe media.....	4
Gelijke kansen voor alle artiesten.....	5
De bron betaalt.....	5
Geen toename capaciteit van radiostreams.....	5
Vormen van online muziek aanbieden.....	6
Nieuwe tarieven.....	6
Internet en informatiegaring.....	7
YouTube.....	7
Bronsites en doelsites.....	7
Rechtsongelijkheid en handhaving.....	9
Gevolgen van de nieuwe regeling.....	10
Internationaal.....	10
Maatschappelijk protest.....	10
Conclusie.....	11
Protest en discussies op fora en weblogs.....	12
Bronvermelding.....	12
Contactgegevens.....	13

Inleiding

Via dit document willen de aangesloten radioportals¹, in samenwerking met Stichting Webcasting Nederland, vanuit hun vakgebied commentaar geven op de plannen van organisatie Buma/Stemra.

We tonen aan dat de tarieven principieel onjuist zijn door de achterliggende techniek van embedden uit te leggen, zoals die wordt gebruikt door radioportals en bloggers. Ons belangrijkste bezwaar is dat bij embedden **de capaciteit van een radiostation niet toeneemt**. Er is geen sprake van extra verspreiding of extra luisteraars. Een radioportal doet niets anders dan de ontmoeting tussen luisteraar en radiostation te vergemakkelijken.

Behalve via embedding kunnen audiostreams voorkomen in popup's, popunder's, iframes, html5, toolbars, desktopapplicaties, enzovoort. Dat maakt **controle en handhaving zeer complex** en zal voor de hele internetgemeenschap onbegrijpelijke regelgeving opleveren.

Goede afspraken met de bron (b.v. YouTube en radiostations) geeft eenvoud in plaats van complexiteit.

Als voorbeeld van deze eenvoud kan de werkwijze van Stichting Webcasting Nederland dienen. Zij verzorgt op dit moment de inning van tarieven t.b.v. Sena bij niet-commerciële internetradiostations. Dit gebeurt **door het gebruik aan de bron te meten**, naar tevredenheid van alle partijen.

Door de in te voeren plannen worden **nieuwkomers bedreigd**, zowel artiesten als radiostations. Buma/Stemra maakt geen onderscheid tussen grote en kleine stations en kleine stations zullen daardoor uit de lijsten van radioportals verdwijnen.

Nieuwe media blijken een **netto voordeel voor de muziekindustrie** op te leveren. Dit blijkt uit het TNO-rapport *Ups and downs*. YouTube en radioportals zijn geen bedreiging, maar bieden promotionele waarde voor artiesten.

Embedden is een vorm van hyperlinken en hyperlinken vormt de basis van internet. Door vrij te kunnen linken is **vrijheid van informatiegaring** gegarandeerd. De plannen van Buma/Stemra bedreigen dit grondrecht.

¹ Aangesloten radioportals zijn: *Nederland.FM, Radiofm.nl, Allradio.nl, Luister.fm, Kabelradio.nl, Onlineradiostations.nl*

Over Buma/Stemra

Buma/Stemra exploiteert de auteursrechten van zo'n 19.000 muzikanten. Zij baseert zich op de Auteurswet, die bepaalt dat muzikanten een vergoeding krijgen voor het gebruik van hun creaties. Er is volgens Buma/Stemra sprake van gebruik bij *openbaarmaking of verveelvoudiging* van muziek.

Buma/Stemra mag niet zomaar tarieven invoeren. Van overheidswege dient zij te allen tijde een afweging te maken tussen de belangen van rechthebbenden en gebruikers.

Buma/Stemra komt regelmatig negatief in het nieuws. Bijvoorbeeld door de wijze waarop zij amateurmuziekverenigingen facturen presenteren over voorgaande jaren. Of dat zij miljoenen euro's verloren hebben door het risicovol beleggen van gelden die aan muzikanten toekwamen. Ook worden op dit moment miljoenen euro's niet uitgekeerd.

Nieuwe media

De nieuwe media heeft onze cultuur verrijkt. Internet, social networks als Hyves en Facebook, Twitter, YouTube, fora en weblogs hebben voor een revolutie gezorgd in de manier waarop informatie tot ons komt. Een groot voordeel van nieuwe media is vrijheid van informatiegaring.

De gevolgen van nieuwe media voor artiesten lijken voornamelijk positief te zijn. Inderdaad wordt er veel muziek gedownload, maar de positieve keerzijde is dat aanstormend talent snel kan doorbreken en dat gevestigde artiesten, bijvoorbeeld met behulp van viral marketing en YouTube, op zeer efficiënte en goedkope manier exposure van hun nieuwe cd kunnen krijgen.

In opdracht van de ministeries van OCW, EZ en Justitie heeft TNO het rapport *Ups and downs*² uitgebracht. Uit dit rapport blijkt dat in het gebruik van nieuwe media de voordelen voor de muziekindustrie opwegen tegen de nadelen. Artiesten krijgen snel een contract bij een platenmaatschappij als hun YouTube-filmpjes veel bekeken zijn (bijvoorbeeld Esmée Denters).

Het criminaliseren van de eindgebruiker wordt in dit rapport afgeraden, ook omdat dit niet in lijn is met recente beleidsontwikkelingen op nationaal en Europees niveau.

² Zie bronvermelding voor een hyperlink naar dit rapport

Gelijke kansen voor alle artiesten

Radioportals bieden links naar radiostations. Zowel grote als kleine radiostations verdienen het om opgenomen te worden in een dergelijk overzicht. Het geeft de gebruiker de kans om zelf een keuze te maken uit het totale aanbod.

Juist de kleinere radiostations geven minder bekende artiesten *airplay*. De aanwezigheid van kleine radiostations in overzichten geeft die artiesten de kans om groter te worden. Buma/Stemra wil radioportals evenveel laten betalen voor 3FM als voor dat kleine station met nog nauwelijks luisteraars. Dat maakt het voor portals onaantrekkelijk om dergelijke stations op te nemen en begunstigt de grote stations. Dit druist in tegen het principe vrijheid van informatiegaring.

De bron betaalt

Buma/Stemra incasseert al geld bij de bron, de aanbieder van muziek. Dit is de meest overzichtelijke manier van incasseren. De bron houdt bij hoe vaak de stream beluisterd is (ook als die stream via embedding door een radioportal aan de luisteraar werd aangeboden). Buma/Stemra kan goede afspraken met de aanbieder maken. Dit gebeurt al bij bijvoorbeeld YouTube. Het is onredelijk om radiostations anders te behandelen.

Geen toename capaciteit van radiostreams

De stream van een radiostation op internet heeft slechts een beperkte capaciteit, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld radio via de ether. Er zit een maximum op het aantal luisteraars dat de stream kan beluisteren. Dit is een belangrijke constatering. Als de stream via embedding op vele andere doelsites terecht komt, neemt het totaal aantal luisteraars niet toe. Een doelsite vergemakkelijkt het contact tussen eindgebruiker en bronsite, zonder nieuwe capaciteit te bieden. Het maximum aantal luisteraars blijft gelijk, hoeveel doelsites er ook zijn.

Nu zegt Buma/Stemra dat het aantal luisteraars niet van belang is maar de extra omzet die een doelsite maakt. Er kan echter geen sprake zijn van extra omzet bij een gelijk aantal luisteraars.

Buma/Stemra incasseert behoorlijke bedragen bij het radiostation. Als doelsites ook gaan betalen, betekent dit een twee-, drie- of honderdvoudige incassering voor dezelfde stream, voor dezelfde hoeveelheid luisteraars.

Een voorbeeld: Nashville FM. Deze internetradiozender heeft meer dan één website-adres, o.a. Nashvillefm.nl en Nashvillefm.eu. Beide adressen leiden naar dezelfde website met dezelfde audiostream. Nashville FM heeft beide adressen geregistreerd om zijn merknaam veilig te stellen. Volgens Buma/Stemra moet Nashville FM voor deze adressen dubbel rechten afdragen, ook al is er sprake van één stream. Wij vinden dat zeer onredelijk.

Vormen van online muziek aanbieden

Muziek kan in twee vormen via internet aangeboden worden:

- ✓ Stream
Eenmalig gebruik, er wordt niets opgeslagen op de computer van de eindgebruiker, de eindgebruiker kan de muziek niet verveelvoudigen
- ✓ Download
De eindgebruiker kan de muziek voor eigen gebruik opslaan en is in staat om de muziek te verveelvoudigen. Download kan legaal of illegaal zijn.

Daarnaast zijn er twee manieren waarop de muziek opgevraagd kan worden:

- ✓ On demand
Een specifiek liedje kan door de eindgebruiker direct beluisterd worden
- ✓ Random
De eindgebruiker heeft geen invloed op welk liedje op welk moment beluisterd kan worden.

Stream en random leveren, zeker in combinatie, de minste auteursrechtelijke bezwaren op. Juist online radiostations behoren tot deze categorie!

Nieuwe tarieven

De nieuwe tarieven van Buma/Stemra zijn terug te vinden op hun [website](#).

YouTube-filmpjes vallen onder de achtergrondmuzieklicenties en kosten 330 euro per jaar per website.

Radioportals vallen onder de radio- en tv licenties voor doelsites. Er geldt een tarief van 10% van de omzet plus daarboven een minimumbedrag van 312 euro per jaar voor één embedded radiostation tot meer dan 3.000 euro vanaf 400 stations.

Mochten de nieuwe plannen van Buma/Stemra doorgaan, dan staan andere organisaties waaronder SENA – de organisatie voor naburige rechten, in de rij om hún tarieven op te

leggen.

Internet en informatiegaring

Informatie op internet moet wel gevonden kunnen worden. Daarom zijn weblogs die nét die ene bijzondere onbekende artiest voor het voetlicht brengen onontbeerlijk. Even onontbeerlijk zijn radioportals, die niet alleen Radio 538 en 3FM presenteren, maar ook onbekendere stations als Nashville FM, SmoothJazz.com, Kinderradio FM, Beethoven Only en 100% NL. Stations voor een kleinere doelgroep die het verdienen zich staande te houden naast de giganten die etherfrequenties kunnen kopen. Een verrijking van onze cultuur!

Het aanbieden van links naar radiostations gebeurt met uitdrukkelijke goedkeuring en vaak op verzoek van radiostations.

Het verzamelen en aanbieden van een pluriforme verzameling dient dus zowel het belang van de eindgebruiker als dat van artiesten. De artiesten op hun beurt werken graag mee aan publicatie van hun werk op YouTube en radiostations. Geen reden dus om deze win-win situatie te beëindigen door het invoeren van tarieven.

YouTube

YouTube is hét promotiemiddel voor artiesten. Zij kunnen hun nieuwste muziekclips publiceren op hun eigen gepersonaliseerde kanaal. Dit levert veel exposure op zonder kosten aan dure hosting en dataverkeer.

Artiesten kunnen via hun YouTube-account zelf bepalen of hun clips voor iedereen toegankelijk zijn en of hun clips geplaatst mag worden op andere websites. YouTube biedt zo bescherming van muziekauteursrechten. Artiesten kiezen massaal voor deze vorm van publiciteit. De baten wegen blijkbaar op tegen de kosten.

Bronsites en doelsites

Voor de nieuwe tarieven maakt Buma/Stemra gebruik van twee nieuwe termen: heropenbaarmaking en doelsite. Een doelsite is een website die zelf geen muziek host, maar naar deze muziek linkt via embedding dankzij een service van de bronsite. Buma/Stemra zegt dat zowel de bronsite als de doelsite belast moet worden omdat er sprake is van *heropenbaarmaking* op de doelsite. Heropenbaarmaking is een nieuwe term

naast de twee peilers van Buma/Stemra: openbaarmaking en verveelvoudiging. Is dat gerechtvaardigd? Wat is embedden precies?

Wat is embedden en wat is hyperlinken?

Hyperlinken is een manier om webpagina's met elkaar te verbinden. Dit gebeurt door een deel van de content klikbaar te maken. Na een klik van de gebruiker krijgt hij of zij toegang tot nieuwe content.

Na deze klik wordt kunnen er verschillende dingen gebeuren. De nieuwe content:

- vervangt de eerste
- opent in hetzelfde browserscherm in een nieuw tabblad
- start in een nieuw browserscherm
- verschijnt in een popup
- wordt binnen een plug-in getoond (embedden)
- wordt binnen een frame of iframe getoond
- wordt binnen een andere applicatie dan de browser getoond.

Al deze vormen zijn in basis gelijk: een hyperlink zorgt ervoor dat de gebruiker in direct contact komt met de nieuwe content. Er is geen auteursrechtelijk materiaal op de server aanwezig: een hyperlink is niets anders dan een verwijzing naar een website-adres. Bij embedden wordt er ook geen auteursrechtelijk materiaal opgeslagen op de computer van de eindgebruiker (zie "Vormen van online muziekaanbieden").

Buma/Stemra wil embedden wél belasten en de andere vormen van hyperlinks niet.

Om het nog complexer te maken: een YouTube-filmpje is een mengvorm van embedden en hyperlinken. Bij een dubbelklik is het een hyperlink – er opent een YouTube-pagina, bij een enkele klik is het een embedded file en speelt het filmpje direct in de pagina af.

Er is dus geen wezenlijk verschil tussen de verschillende vormen van hyperlinks en die leveren ook voor de eindgebruiker geen wezenlijk andere ervaring op.

Te verwachten is dat webloggers en radioportals gedwongen zijn over te stappen op andere vormen van hyperlinking, zoals de popup. Het enige dat de nieuwe regeling van Buma/Stemra dan oplevert is verrommeling en een onveilig internet.

Buma/Stemra heeft ons geen duidelijke antwoorden gegeven op bovenstaande vragen en reageren over het algemeen slecht of niet. Medewerkers spreken elkaar tegen en in persberichten en interviews haalt zelfs Buma/Stemra de verschillende tariefgroepen wel

eens door elkaar. Dit frustriert nu al jaren het ondernemersklimaat, we weten niet waar we aan toe zijn en we zien graag dat er een eerlijke oplossing komt die jaren mee kan.

Rechtsongelijkheid en handhaving

Digitale zenders kunnen niet alleen via een radioportal gepresenteerd worden, maar ook via hardware radiotoestellen die zijn ingericht om internetzenders te laten horen. Zij vervullen dus dezelfde functie als radioportals. De producenten van dergelijke radiotoestellen, maar dit geldt ook voor producenten van gewone radiotoestellen, die omzet behalen dankzij het bestaan van radiozenders, zouden volgens dezelfde argumenten van Buma/Stemra moeten betalen. Omdat dit niet gebeurt, onder andere vanwege de bevrozing van heffing op geluidsdragers tot 2013, is er sprake van rechtsongelijkheid.

Als een weblogger onder een paraplu (bijvoorbeeld Blogger.com) publiceert, hoeft die niets te vrezen van Buma/Stemra. Buma/Stemra zal dan trachten een regeling te treffen met Blogger.com. Maar Blogger.com maakt het mogelijk de weblog door te publiceren naar de eigen website van de weblogger. In dat geval zal Buma/Stemra de weblogger zelf een factuur sturen. Het bedrag zal dan zonder twijfel veel groter zijn dan wat Buma/Stemra voor het aandeel van die weblogger bij Blogger.com kan bedingen. En dat terwijl er sprake is van gelijke gevallen.

Tot slot bestaan er widgets, gadgets en toolbars, online of als desktop-applicatie, waarmee (doorgaans) duizenden radiostations te beluisteren zijn en filmpjes te bekijken. Ook met de nieuwe generatie tv's kan in een radioportalachtige omgeving geluisterd worden naar vele radiostations. Gaat de producent van een dergelijk toestel, die net als de radioportal op het internet uitsluitend faciliteert, hiervoor jaarlijks betalen aan Buma/Stemra?

Het mag duidelijk zijn dat handhaving van de nieuwe Buma/Stemra-regels onmogelijk is. Dit leidt daarom onvermijdelijk tot onduidelijkheid, willekeur en rechtsongelijkheid. Het is aan Buma/Stemra om te beslissen wie wel en wie niet een factuur ontvangt. Zo hoeven kleine webloggers volgens hun zeggen “niet direct bang te zijn”, maar onduidelijk is wie daar onder valt, wie dat bepaalt en wanneer zij wél bang moeten zijn. Het zwaard van Damocles hangt boven het hoofd van iedereen die mogelijk voldoet aan de nieuwe definities van Buma/Stemra.

Het verschil tussen commerciële en niet-commerciële websites is ook moeilijk te maken. Op een enkele na verdienen radioportals niet zoveel aan hun service. Google Adwords advertenties zijn meestal net genoeg om de kosten voor hosting en dataverkeer te

dekken. Voor de meeste bloggers en radioportals zijn de tarieven hierdoor disproportioneel hoog, zeker waar er sprake is van een basistarief, dat nieuwe initiatieven onmogelijk van de grond kunnen komen. Nieuwkomers krijgen op deze manier geen schijn van kans.

Handhaving van auteursrechten dient ons inziens geregeld te worden tussen de rechthebbende en de host, de feitelijke aanbieder, zoals YouTube en de radiozenders. Zo lijkt dit ook internationaal geregeld te zijn.

Gevolgen van de nieuwe regeling

De gevolgen van de nieuwe regeling zijn groot. Als men moet betalen voor het plaatsen van een YouTube-filmpje of een radiostation, is het snel gedaan met deze vorm van informatiegaring. Een belangrijk promotiemiddel voor artiesten is dan onmogelijk gemaakt. Dit kan niet in het belang zijn van de auteurs die Buma/Stemra zegt te representeren. Bovendien is een groot deel van de Nederlandse internetgemeenschap de dupe. Van overheidswege dient Buma/Stemra een afweging te maken tussen de belangen van rechthebbenden en gebruikers. Wij vinden dat die afweging niet gemaakt is.

Internationaal

Voor zover onze kennis reikt, zou Nederland het enige land worden waar tarieven op embedding wordt ingevoerd. In andere landen maakt de auteursrechtenorganisatie waar nodig afspraken met de host / aanbieder.

Maatschappelijk protest

Eind 2009, na bekendmaking van de plannen van Buma/Stemra, ontplofte de blogosphere spreekwoordelijk. Op vele fora en weblogs werd hevig geprotesteerd en er werden Kamervragen gesteld. Het lijkt er op Buma/Stemra een grens wil overschrijden waar het belang van muzikanten niet meer opweegt tegen het algemeen belang.

Conclusie

Wij vinden dat bescherming van auteursrechten een zaak is tussen Buma/Stemra en de hosts / bronsites die de muziek publiceren. Deze bronsites, zoals YouTube, beschikken reeds over de techniek het voor muzikauteurs mogelijk te maken zelf te beslissen of hun muziek wel of niet doorgeplaatst wordt op doelsites. Omdat artiesten massaal kiezen voor een medium als YouTube, mag worden aangenomen dat de baten opwegen tegen de kosten. Deze conclusie volgt indirect ook uit het TNO-rapport *Ups and downs* over filesharing, dat in opdracht van de ministeries OCW, EZ en Justitie gemaakt is.

De schade die ontstaat door invoering van de Buma/Stemra-regels echter is nauwelijks te overzien en mag als zeer groot ingeschat worden. De hele internetgemeenschap krijgt hiermee te maken, niet alleen radioportals en muzieksites.

Wij vinden dat de plannen van Buma/Stemra principieel onjuist zijn. Embedden is een vorm van hyperlinken en onderscheid tussen deze vormen is onduidelijk. De belangrijkste eigenschap van een embedden / hyperlinken is dat er geen toename van aantal kijkers / luisteraars is binnen de capaciteit van de bronsite en er dus geen sprake kan zijn van openbaarmaking, heropenbaarmaking of verveelvoudiging.

Wij vinden dat het huidige internetlandschap geen aanleiding geeft tot wijziging in tarifiering door Buma/Stemra waar het embedden betreft en dat de plannen geen doorgang zouden moeten vinden, omdat daarmee het algemeen belang én het belang van muzikauteurs en artiesten beter gewaarborgd is.

We zijn enthousiast over Creative Commons, die auteursrechten op een moderne manier beheert. Helaas, zolang Buma/Stemra een monopolie bezit, kan zo'n initiatief niet van de grond komen. Pilots tussen Buma/Stemra en Creative Commons moet gestimuleerd worden en ook daarom zijn de tarieven ongewenst.

Protest en discussies op fora en weblogs

- Poppodia ontstemd – LiveXS (<http://www.livexs.nl/Joomla/200910024559/Podia-ontstemd-over-nieuwe-regelgeving-internetlicenties-Buma-Stemra>)
- Onbegrip en verontwaardiging – VPRO 3VOOR12 (<http://3voor12.vpro.nl/artikelen/artikel/42560165>)
- NLPop.Blog.nl – Herman Roggeveen (<http://nlpop.blog.nl/algemeen/2009/10/02/nlpop-in-voortbestaan-bedreigd-door-buma-stemra>)

Bronvermelding

- [Ups and Downs](http://www.ez.nl/Actueel/Pers_en_nieuwsberichten/Nieuwsberichten_2009/Januari_2009/Downloaden_en_delen_van_muziek_films_en_games_vertrouwd_verschijsel/Ups_and_Downs) – economische en culturele gevolgen van filesharing voor muziek, film en games (http://www.ez.nl/Actueel/Pers_en_nieuwsberichten/Nieuwsberichten_2009/Januari_2009/Downloaden_en_delen_van_muziek_films_en_games_vertrouwd_verschijsel/Ups_and_Downs)
- [Muziekgebruik op internet – Buma/Stemra](#)
- [Stichting Webcasting Nederland](#)

Contactgegevens

Namens Nederland.FM, Radiofm.nl, Allradio.nl, Luister.fm, Onlineradiostations.nl,
Stichting Webcasting Nederland:

Kabelradio.nl
Viaductweg 11d
2211 GN Noordwijkerhout

Telefoon: 0252 371273
Fax: 084 7113464
E-mail: info@kabelradio.nl